

Esitys säästä

Yhteys taiteeseen

Kuvataide ja kansanperinne

Yhteys opetussuunnitelmaan

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014](#): 7.-9.luokka maantieto

Tarvikkeet

- Tietokone, jossa internet-yhteys.

Kesto: 45 minuuttia

Tehtävän kuvaus

Oppilaat muodostavat ryhmiä, jotka valmistelevat lyhyitä esitelmiä yhdestä kolmesta aiheesta: sää ja ilmakehän ilmiöt, ilmasto ja biomit sekä Euroopan neljä vuodenaikaa. Tällä tunnilla yhdistyvät kuvataiteet ja maantiede.

Oppisisältö

Tehtävän suorittamisen jälkeen oppilaiden pitäisi pystyä

- erottamaan käsitteet ilmasto, vuodenaikat ja sää
- kokoamaan, vertailemaan ja kuvailemaan seuraavia biomeita eri ilmastoissa: pohjoinen havumetsävyöhyke eli taiga, lauhkean vyöhykkeen metsä, Välimerenkasvillisuus, aavikko ja puoliaavikko
- kokoamaan, vertailemaan ja kuvailemaan seuraavia sään ja ilmakehän ilmiöitä: lumi, sade, salama, sateenkaari, lämpötilan inversio, revontulet
- kokoamaan, vertailemaan ja kuvailemaan seuraavia vuodenaikoja ja vuodenaikoihin liittyviä ilmiöitä: Euroopan kevät, kesä, syksy ja talvi, auringon ja valtamerten vaikutukset Euroopan ilmastoon

Ohjeet

Vaihe 1 - motivointi

Pyydä oppilaita valitsemaan Välimeren alueelta paikka, jossa he haluaisivat vieraila.

Pyydä heitä kertomaan, mihin aikaan vuodesta he haluaisivat vieraillla siellä ja miksi.

Vaihe 2 - tutkiminen

Jaa oppilaat kolmeen ryhmään ja selitä, että kunkin ryhmän on valmisteltava diaesitys kolmesta erillisestä mutta kuitenkin toisiinsa liittyvästä teemasta:

1. Euroopan ja Välimeren ilmasto ja niihin liittyvät biomit
2. Euroopan neljä vuodenaikaa
3. sää ja ilmakehän ilmiöt

Esitä alla olevat ohjeet ja työpaketit kaikille oppilaille. Heidän on käytettävä valmiiksi valitut kuvat, mutta lisäksi he voivat sisällyttää esitykseensä muutakin visuaalista materiaalia.

ILMASTO JA BIOMI

Oppilaiden tulee selittää, miten ilmasto eroaa säätilasta.

Oppilaiden on myös selitettävä, kuinka ilmasto luo erilaisia Euroopan ja Välimeren biomeja, joita ovat pohjoinen havumetsävyöhyke eli taiga, lauhkean vyöhykkeen metsä, Välimerenkasvillisuus ja aavikko sekä puoliaavikko. Oppilaiden tulee tuoda esille muutamia näiden biomien ominaisuuksia (kasvillisuus, eläimet). Lopuksi oppilaiden esitysten on syytä päätyä pohtimaan, kuinka ilmastonmuutos ja saastuminen uhkaavat eri biomeja.

EUROOPAN NELJÄ VUODENAIKAA

Oppilaiden tulee selittää, mitkä ilmiöt määrittelevät Euroopan vuodenaikoja. Heidän tulee selittää, mikä rooli auringolla, valtamerillä ja merillä on vuodenaikoihin.

Lisäksi he etsivät tietoa siitä, mitkä eurooppalaiset perinteet ja rituaalit liittyvät vuodenaikoihin esim. uskonnon, maatalouden, juhlien parissa.

SÄÄ JA ILMAKEHÄN ILMIÖT

Oppilaiden tulee selittää, missä olosuhteissa seuraavat tapahtumat tapahtuvat: lumi, sade, salama, sateenkaari, revontulet. Heidän tulee myös selvittää, kuinka eri kulttuureissa ihmiset ovat selittäneet näitä ilmiöitä ja esitellä yksi tarina jokaisesta ilmiöstä.

Vaihe 3 - vahvistaminen ja arviointi

Ryhmät esittelevät tuloksensa.

Lisämateriaalit

Löydät 3 erillistä tiedostoa

1. Ilmasto

2. Sää
3. Vuodenajat

Lähteet

Kuvalähteet:

Ilmasto

1.
Rihard Jakopič (1869–1943)
Birch Trees, 1896
Oil, canvas, 72 x 57 cm
© National Gallery of Slovenia
2.
Jean-Baptiste Camille Corot (1796–1875)
Forest of Fontainebleau, 1846
Oil, canvas, 90.2 x 128.8 cm
Museum of Fine Arts Boston
Private domain
3.
Ambrogio Lorenzetti (1290–1348)
Effects of Good Government in the Countryside, (1338–1339)
Fresco
Palazzo Publico, Siena
Public domain
4.
Francis Frith (1822–1898)
Distant View of Mont Serbla, (after 1855)
Albumen print, 15.2 cm x 20.3 cm
Museum of Modern Art, New York City
Public domain
5.
Giovanni Segantini (1858–1899)
Life, (1898–1899)
Oil, canvas, 190 cm x 320 cm
Segantini Musuem, St. Moritz
Public domain

6.

Altamira Cave Paintings

Museo de Altamira y D. Rodriguez

Wikimedia Commons, CC BY-SA 3.0

Vuodenajat

1.

Gustav Klimt (1862–1918)

Avenue in the Park of Schloss Kammer, 1912

Oil, canvas, 110 x 110 cm

Belvedere Museum, Vienna

Public domain

2.

Ivana Kobilca (1861–1926)

Summer, (1889–1890)

Oil, canvas, 180 x 141.5 cm

© National Gallery of Slovenia

3.

Pieter Brueghel the Elder (1526/1530–1569)

The Return of the Herd (Autumn), (1565)

Oil, oak wood, 117 x 159 cm

Kunsthistorisches Museum, Vienna

Public domain

4.

Henry Raeburn (1756–1823)

The Skating Minister, (1790s)

Oil, canvas, 76 cm x 64 cm

National Gallery of Scotland

Public domain

5.

Willem van de Velde the Younger (1633–1707)

Dutch Ships in a Calm Sea, (c. 1665)

Oil, canvas, 86.8 cm x 120 cm

Rijksmuseum, Amsterdam

Public domain

6.

Helios and His Chariot on a Vase, (c. 430BC)

Pottery, height: 33.03 cm

British Museum
Wikimedia Commons, CC BY-SA 4.0

Sää ja ilmakehän ilmiöt

1.

Marko Pernhart (1526/1530–1569)
Cerknica Lake, (1860–1870)
Oil, canvas, 86.5 x 158 cm
© National Gallery of Slovenia, Ljubljana

2.

Vienna Genesis (6th century, Syria)
Folio, ink, 333 x 270 mm
Oil, canvas, 110 x 110 cm
© Österreichische Nationalbibliothek, Vienna

3.

Gustave Caillebotte (1848–1894)
Rooftops in the Snow, 1878
Oil, canvas, 64 x 82 cm
© Musée d'Orsay, Paris

4.

Caspar David Friedrich (1774–1840)
Wanderer above the Sea of Fog, (c. 1817)
Oil, canvas, 98 cm x 74 cm
Hamburger Kunsthalle
Public domain

5.

Giorgione (died in 1510)
The Tempest, (c. 1505)
Oil, canvas, 82 x 73 cm
Gallerie dell' Accademia, Venice
Public domain

6.

Anna Boberg (1864–1935)
Northern Lights. Study from North Norway
Oil, canvas, 97 cm x 75 cm
Nationalmuseum, Stockholm

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Public domain

Tunnisteet

- Verkko pohjainen aktiviteetti
- Tutkiva oppiminen
- Ryhmätyö
- Musiikki
- Taideteokset
- Kirjallisuus

